

Temat: Odpowiedzialna konsumpcja żywności 2

Scenariusz poprawiony według sugestii młodzieży z Fundacji Wyobraź sobie podczas realizacji projektu “Edukacja globalna oczami młodzieży” współfinansowanego w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Autorka scenariusza: Anna Książek

Cel: Identyfikacja globalnych współzależności związanych z odpowiedzialną konsumpcją żywności i zmotywowanie osób uczestniczących do zmiany nawyków konsumenckich.

Zamierzenia/po zajęciach osoby uczestniczące:

- odkryją które produkty zawierają olej palmowy i jakie konsekwencje ekologiczne wiąże się z jego produkcją
- poznają przyczyny i konsekwencje wylesiania
- poznają pojęcia związane z odpowiedzialną konsumpcją żywności, takie jak permakultura czy żywnościokilometry (food miles)
- nauczą się rozpoznawać rośliny, których owoce i inne elementy spożywamy na co dzień w naszej kuchni
- poznają kilka przykładów dzikich roślin jadalnych i ich zastosowanie
- dowiedzą się, gdzie i w jakich warunkach powstaje herbata
- przeprowadzą burzę mózgów i omówią sposoby, dzięki którym możemy stać się bardziej odpowiedzialnymi konsument/kami żywności
- poznają Cele Zrównoważonego Rozwoju
- zyskają motywację się do zmiany nawyków konsumpcyjnych
- przypomną sobie definicję Edukacji globalnej
- zapoznają się z Kodeks w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa

Czas trwania: 2h

Materiały: Długopisy, papier (najlepiej makulaturowy/wielokrotnego użytku), duża mapa świata, kredki, markery, projektor, komputer i głośniki, koperty (po jednej na każde zadanie).

Do druku: Zadania z załącznika 1, wytnij i umieść po jednym w kopercie.

Jeśli wybierzesz opcję zorganizowania „poszukiwania skarbów” (opisaną poniżej), przed spotkaniem ukryj koperty z zadaniami i zrób zdjęcia miejsc, w których zostały ukryte, aby podzielić się nimi z osobami uczestniczącymi (np. przez grupę na facebooku czy whatsappie).

Jeśli prowadzisz spotkanie online, przygotuj Arkusz odpowiedzi dla każdej grupy osobno z linkami do poszczególnych zadań (zobacz przykład w załączniku 3).

Przebieg:

1. Gra o Żywności

Podziel grupę na mniejsze zespoły składające się z 3-5 osób. Możesz to zrobić przez szybką grę w „atomy”. Osoby uczestniczące chodzą po sali. Jako osoba prowadząca od czasu do czasu podajesz numer, a zadaniem osób uczestniczących jest utworzenie grup składających się dokładnie z takiej ilości osób. Na przykład, gdy powiesz dwa, osoby chodzące po sali powinny jak najszybciej znaleźć osobę, z którą stworzą parę. Potem rozdzielają się i zaczynają znowu chodzić po sali, a Ty podajesz kolejny numer, np. sześć. Oznacza to, że osoby uczestniczące powinny znaleźć 5 innych osób, z którymi utworzą grupę. Po kilku rundach podaj liczbę, którą chcesz mieć w każdym zespole na czas Gry o Żywności, na przykład: cztery!

W przypadku warsztatów online, przygotuj grupy na zoomie i upewnij się, że każda grupa ma link do odpowiedniego Arkusza odpowiedzi.

Po utworzeniu zespołów, wyjaśnij zasady gry.

Na środku pomieszczenia znajdują się koperty z zadaniami. Na każdej kopercie znajduje się nazwa danego zadania. Na znak startu każda grupa podchodzi i wybiera zadanie, które chce wykonać. Następnie otwiera kopertę, czyta zadanie i wykonuje je zapisując odpowiedź na osobnej kartce (to ważne, grupy nie zapisują odpowiedzi na zadaniu, bo z tego samego zadania mogą potem skorzystać inne grupy). Kiedy dana grupa skończyła wykonywanie

zadania, odkłada kopertę na środek i bierze kolejną. Wszystkie grupy pracują równolegle nad wybranymi przez siebie zadaniami. Czas i ilość zadań warto dostosować do wielkości i zaangażowania grupy. Zadań powinno być przynajmniej 8, a czas na ich wykonanie nie krótszy niż godzina. Osoba prowadząca sprawdza, czy polecenia są zrozumiałe. Przykładowe zadania gotowe do druku lub skopiowania do dokumentów googla znajdują się z załączniku 1, zaś przykładowe odpowiedzi w załączniku 2.

Jeśli warunki na to pozwalają, możesz również zorganizować grę w formie “poszukiwania skarbów” chowając koperty na zewnątrz i udostępniając zespołom zdjęcia miejsc, w których zostały ukryte. W tym przypadku zespoły czytają dane zadanie i odkładają kopertę tam, gdzie była ukryta. Ta wersja jest bardziej aktywna i przynosi zazwyczaj więcej radości, więc jeśli warunki i pogoda na nią pozwalają, zdecydowanie ją polecamy.

W przypadku warsztatów online, grupy pracują z Arkuszem odpowiedzi, w którym znajdują się linki do poszczególnych zadań. Zadania mogą wykonywać w dowolnej kolejności, zapisując odpowiedzi w swoim Arkuszu (a nie w dokumencie z treścią zadania, z którego korzystać będą również inne grupy).

Czas trwania: 60 minut

3. Podsumowanie gry

Podsumowując grę, przejdźcie razem przez wszystkie zadania, słuchając odpowiedzi każdego zespołu. Popraw lub uzupełnij odpowiedzi, podając dodatkowe informacje, pokazując zdjęcia czy filmy zgodnie z sugestiami wskazanymi pod każdym zadaniem w załączniku 2. Ważne, by podsumowanie przebiegało w sposób dynamiczny i interaktywny, angażujący osoby uczestniczące. Przeznacz więcej czasu na pytania, które ciekawią osoby uczestniczące, nie zatrzymując się dłużej przy tych, które nie są dla nich aż tak interesujące, lub tych, na które osoby uczestniczące udzieliły pełnej i poprawnej odpowiedzi. Sugerowane w załączniku 2 odpowiedzi zawierają dużo informacji – nie musisz dzielić się nimi wszystkimi. Przeplataj również odpowiedzi zawierające filmy lub elementy interaktywne z

tymi, które opierają się jedynie na rozmowie. Pokaż na projektorze zdjęcia roślin, o których mówisz, użyj mapy, aby pokazać wymienione w dyskusji kraje, itd.

Czas trwania: 50 minut

3. Zakończenie

Poproś osoby uczestniczące, by podzieliły się tym, co wynoszą z warsztatu i co chciałyby zmienić w swoim życiu w kwestii odpowiedzialnej konsumpcji.

Czas trwania: 10 minut

Załączniki

Załącznik 1

Zadania

1. Cele Zrównoważonego Rozwoju

Zrównoważony rozwój jest jedną z podstawowych zasad Traktatu o Unii Europejskiej i należy do celów priorytetowych polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE. Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju.

Które z nich (maksimum 3) uważacie za najważniejsze i dlaczego?

Więcej informacji o Celach Zrównoważonego Rozwoju: <https://www.un.org.pl/>

2. Co to za drzewa?

Jakie drzewa przedstawione są na ilustracjach? Odpowiedzi zapiszcie w swoim arkuszu odpowiedzi, podając numer ilustracji i nazwę drzewa lub rośliny.

a.

b.

c.

d.

e.

f.

g.

3. Definicje

Zapisać w swoim arkuszu odpowiedzi definicję poniższych pojęć:

- Permakultura
- Foodmiles (Żywnościokilometry)
- Suwerenność żywnościowa
- Freeganizm

4. Dekalog konsumenta/ki

Co powinien robić odpowiedzialny/a konsument/ka? Stwórzcie dekalog, w którym zawrzenie podstawowe zasady odpowiedzialnej konsumpcji. Zapiszcie go w swoim arkuszu odpowiedzi.

5. Edukacja globalna

Odpowiedzcie w swoim arkuszu na pytania:

- Czym różni się Edukacja globalna od Edukacji międzykulturowej?
- Jak odróżnić czy dany warsztat albo wydarzenie dotyczy Edukacji globalnej czy nie?
- Czym są kraje globalnego Południa i dlaczego są ważne w Edukacji globalnej?
- Czym jest Kodeks w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa?

6. Olej palmowy

W jakich produktach znajduje się olej palmowy? Odpowiedź nie jest taka prosta. Czasem olej palmowy kryje się pod innymi nazwami. Poniżej znajdziecie nazwy substancji, które najprawdopodobniej zawierają olej palmowy.

Rozejrzyjcie się po Fundacji lub swoim domu. Niech każda osoba z Waszej grupy znajdzie jeden produkt, w którym znajduje się olej palmowy (podpowiedź: szukajcie między słodczymi i kosmetykami). Zapiszcie w arkuszu odpowiedzi jakie to produkty.

Zastanówcie się też dlaczego mówi się, że olej palmowy jest zły? I czy tak jest rzeczywiście? Czy i ewentualnie jak olej palmowy wiąże się ze zmianą klimatu?

Olej palmowy i jego pochodne mogą ukrywać się pod wieloma nazwami, na przykład:

(za: <https://www.worldwildlife.org/pages/which-everyday-products-contain-palm-oil>)

- Vegetable Oil
- Vegetable Fat
- Palm Kernel
- Palm Kernel Oil
- Palm Fruit Oil
- Palmate
- Palmitate

- Palmolein
- Glyceryl
- Stearate
- Stearic Acid
- Elaeis Guineensis
- Palmitic Acid
- Palm Stearine
- Palmitoyl Oxostearamide
- Palmitoyl Tetrapeptide-3
- Sodium Laureth Sulfate
- Sodium Lauryl Sulfate
- Sodium Kernelate
- Sodium Palm Kernelate
- Sodium Lauryl Lactylate/Sulphate
- Hyrated Palm Glycerides
- Etyl Palmitate
- Octyl Palmitate
- Palmityl Alcohol

7. Przepis

Znajdźcie lub stwórzcie przepis na wegański posiłek z lokalnych, sezonowych produktów. Zaprojektujcie stronę do książki z przepisami – zapiszcie go w ładny sposób, dodajcie ilustracje lub zdjęcia.

8. Quiz o lesie

Rozwiążcie poniższy quiz o lesie, zapisując odpowiedzi w Waszym arkuszu.

- Czym różni się las pierwotny, las naturalny i las gospodarczy?
- Jaki procent powierzchni Polski zajmują lasy? Możecie pomylić się o 5%.
- Jaki gatunek drzewa dominuje w polskich lasach?

- Na którym kontynencie zużywa się najmniej papieru na osobę na rok, a na którym najwięcej?
- W którym kraju na świecie jest najwięcej drzew?

9. Rośliny jadalne

Które z wymienionych dzikich roślin są jadalne? Do czego można je wykorzystać w kuchni?

Zapiszcie odpowiedzi w swoim arkuszu odpowiedzi.

- Mniszek lekarski
- Pokrzywa
- Babka zwyczajna

10. Wylesianie

Jakie są przyczyny i konsekwencje wylesiania?

Zapiszcie odpowiedzi w swoim arkuszu odpowiedzi. Wymieńcie przynajmniej 3 przyczyny i 3 konsekwencje.

Jak wylesianie wiąże się ze zmianą klimatu?

11. Zbieraczki herbaty

Jak wygląda dzień zbieraczek herbaty? Na podstawie informacji, które macie lub znajdziecie w Internecie – narysujcie komiks.

Załącznik 2

Odpowiedzi

Zadania

1. Cele Zrównoważonego Rozwoju

Według opinii osób uczestniczących

2. Co to za drzewa?

- a. Banan (z Peru)
- b. Papaja (z Peru)
- c. Bawełna (z Peru)
- d. Palma olejowa (z Tajlandii)
- e. Kawa (z Peru)
- f. pieprz (ze Sri Lanki)
- g. Kauczuk (z Tajlandii)

3. Definicje

Food miles to termin odnoszący się do odległości, jaką żywność pokonuje od momentu jej wyprodukowania do momentu dotarcia do konsumenta/ki. Food miles to jeden z czynników wykorzystywanych przy ocenie wpływu żywności na środowisko, w tym wpływu na globalne ocieplenie.

Źródło: <https://www.definitions.net/definition/food+miles>

Freeganizm to alternatywna filozofia życia, oparta na minimalnym udziale w kapitalizmie i konwencjonalnych praktykach ekonomicznych, a także na ograniczonej konsumpcji zasobów kapitalistycznych. Freeganie/nki stosują kilka praktyk, aby zaspokoić podstawowe potrzeby, jednocześnie protestując przeciwko ekstremom antykapitalistycznym. Typowe działania obejmują nurkowanie w śmietniku, autostopowanie w celu transportu, biwakowanie w celu uzyskania mieszkania oraz dzielenie się mieszkaniem w celu promowania mniejszej ilości pracy.

Źródło: <https://www.investopedia.com/terms/f/freeganism.asp>

Permakultura to gałąź projektowania ekologicznego, inżynierii ekologicznej i projektowania środowiska, tworząca zrównoważoną architekturę siedzib ludzkich i samoregulujące się systemy rolnicze na wzór ekosystemów naturalnych.

Główne zasady etyczne permakultury to:

- Troszcz się o Ziemię (Take care of the Earth): dbaj, aby wszystkie systemy życia mogły przetrwać i się rozwijać. To jest pierwsza zasada, ponieważ bez zdrowej Ziemi ludzie nie mogą prosperować.
- Troszcz się o ludzi (Take care of the people): dbaj, aby ludzie mieli dostęp do dóbr niezbędnych do życia.
- Dziel się nadmiarem (Share the surplus): zdrowe systemy naturalne wykorzystują nadwyżki do wyżywienia innych. My, ludzie, możemy robić to samo. Zarządzając naszymi potrzebami, możemy odłożyć część środków, aby spełnić powyższe zasady.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Permakultura>

Suwerenność żywnościowa jest zdefiniowana jako „możliwość decydowania o produkcji i konsumpcji żywności”, przy zagwarantowaniu prawa do żywności zdrowej i produkowanej lokalnie, w sprawiedliwy społecznie i odpowiedzialny środowiskowo sposób.

Źródło: <https://www.teraz-srodowisko.pl/>

4. Dekalog konsumenta/ki

Według pomysłów osób uczestniczących

5. Edukacja globalna

- Czym różni się Edukacja globalna od Edukacji międzykulturowej?

Edukacja międzykulturowa może być częścią Edukacji globalnej i swoim zakresem obejmuje budzenie potrzeby prowadzenia dialogu, kształtowanie rozumienia różnorodności kulturowej - od subkultur we własnej społeczności aż po kultury innych społeczeństw, przygotowanie do interakcji z osobami różnorodnymi kulturowo, również poprzez wzmacnianie własnej tożsamości kulturowej. Kładzie szczególny nacisk na niepowtarzalność jednostki ludzkiej, podkreśla prawo grup do alternatywnego stylu życia. Ma również na celu

zmianę sposobu funkcjonowania ludzi w społeczeństwie na taki, w którym będą oni podejmowali aktywne działania na rzecz umacniania postaw solidarności i dbałości o innych.

Źródło: <https://e-globalna.edu.pl/index.php?etap=10&i=949>

Szczegółowa definicja Edukacji globalnej: <https://fed.org.pl/globalna/o-programie/>

- Jak odróżnić czy dany warsztat albo wydarzenie dotyczy Edukacji globalnej czy nie?

Przykładowa check lista:

Czy Wasze działanie/warsztat dotyczy problemów globalnych (np. zmiana klimatu, nadmierna konsumpcja, prawa człowieka, ubóstwo, migracje, działania na rzecz pokoju, itd.)

Czy Wasze działanie/warsztat ukazuje perspektywę krajów globalnego Południa (kraje Afryki, Azji czy Ameryki Południowej)?

Czy Wasze działanie/warsztat pokazuje przyczyny i konsekwencje prezentowanych zjawisk, a także globalne współzależności?

Czy Wasze działanie/warsztat przełamuje istniejące stereotypy i uprzedzenia oraz prezentuje rzeczywistość zgodnie z Kodeksem w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa? (<https://fed.org.pl/kodeks/>)

Czy Wasze działanie/warsztat zachęca do krytycznego myślenia, zmiany postaw i podjęcia działania w danym temacie?

- Czym są kraje globalnego Południa i dlaczego są ważne w Edukacji globalnej?

Według Komisji Handlu i Rozwoju ONZ (UNCTAD) globalne Południe obejmuje Afrykę, Amerykę Łacińską i Karaiby, Azję (z wyłączeniem Izraela, Japonii i Korei Południowej) oraz Oceanię (z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii).

Szpecially istotne w edukacji globalnej jest przedstawianie perspektywy globalnego Południa – ważny jest dostęp do treści, materiałów, wypowiedzi osób mieszkających w

krajach Południa, pochodzących stamtąd a nie tylko będących tam gośćmi czy zewnętrznymi obserwatorami. Właśnie taka perspektywa pozwala poszerzyć horyzonty i pomaga szybciej przełamywać stereotypy i uprzedzenia, które nosimy w sobie.

- Czym jest Kodeks w sprawie obrazów i wiadomości dotyczących krajów Południa?

Celem Kodeksu postępowania jest przedstawienie zasad, jakie organizacje powinny uwzględniać przy tworzeniu i realizacji strategii komunikacji publicznej. Kodeks zawiera zestaw podstawowych zasad wspierających praktyków, podejmujących działania informacyjne o programach i wartościach wyznawanych przez ich organizację w sposób spójny i zrównoważony.

Źródło: <https://fed.org.pl/kodeks/>

6. Olej palmowy

Więcej informacji o oleju palmowym znaleźć można na przykład tutaj:

<https://environmental-conscience.com/palm-oil-pros-cons/>

7. Przepis

Według pomysłów osób uczestniczących

8. Quiz o lesie

- Czym różni się las pierwotny, las naturalny i las gospodarczy?

las pierwotny, który nie został poddany ani bezpośrednim, ani też pośrednim modyfikacjom ze strony człowieka;

las naturalny, z którego człowiek ma ograniczony użytek, jednak poza tym o składzie gatunkowym decydują siły natury (podobnie jak w przypadku lasu pierwotnego); taki las może wyrosnąć także na terenie wcześniej wylesionym przez człowieka;

las gospodarczy (przemysłowy) zasadzony (lub mocno przekształcony) i eksploatowany przez człowieka; zależnie od stopnia ekologizacji gospodarki leśnej może być mniej lub bardziej zróżnicowany biologicznie (od plantacji desek do stosunkowo bogatego ekosystemu antropogenicznego).

- Jaki procent powierzchni Polski zajmują lasy? Możecie pomylić się o 5%.

29%

- Jaki gatunek drzewa dominuje w polskich lasach?

sosna, 69%

- Na którym kontynencie zużywa się najmniej papieru na osobę na rok, a na którym najwięcej?

Najmniej Afryka, 8 kg, najwięcej Ameryka Północna, w samych Stanach Zjednoczonych to 230 kg.

- W którym kraju na świecie jest najwięcej drzew?

Rosja

Na podstawie: *O odpowiedzialnej produkcji i konsumpcji zasobów leśnych*, Magdalena Noszczyk, Andrzej Żwawa

9. Rośliny jadalne

Mniszek lekarski

Mniszek lekarski jest prawdopodobnie jedną z najpopularniejszych i najbardziej rozpoznawalnych odmian jadalnych chwastów, a także jest bardzo wszechstronny. Żółte płatki kwiatów mniszka lekarskiego i liście można jeść w sałatce, a liście można również gotować i jeść jak szpinak. Korzenie rośliny można również piec na sucho i stosować jako zamiennik kawy. Liście są doskonałym źródłem witaminy A, witaminy K, wapnia i żelaza.

Źródło:

<https://www.abc.net.au/news/health/2016-05-12/edible-weeds-and-how-you-can-use-the-m/7406004>

Babka

Świeże liście: Wczesną wiosną zbierz młode liście babki, gdy są jeszcze wystarczająco delikatne, aby jeść je na surowo w sałatkach.

Ugotowane liście: W miarę jak liście stają się starsze i większe, stają się włókniste i twarde. Gotowanie na parze twardszych liści sprawi, że staną się one delikatniejsze, ale włókniste żyłki i nerwy główne trzeba będzie usunąć ze starszych, bardziej włóknistych liści.

Główki nasion: Zbieraj młode główki nasion przez całe lato i używaj ich do smażenia. Starsze główki nasion są zbyt twarde do jedzenia.

Herbata z liści babki lancetowatej: Liście i główki nasion babki lancetowatej można suszyć na herbatę lub używać świeżych. Aby zrobić herbatę ze świeżych liści, poszatkuj liście i zalej je wrzącą wodą. Herbatę z babki lancetowatej można również zamrozić do późniejszego wykorzystania.

Źródło: <https://www.wildedible.com/wild-food-guide/plantain>

Pokrzywa

Pokrzywa, znana ze swoich parzących liści, może nie wydawać się oczywistym wyborem kulinarnym. Ale gdy już użądlenia zostaną rozbrojone, jest jadalna i całkiem smaczna.

Można przyrządzić z niej zupę, sos, sałatkę, itd.

Źródło:

<https://www.abc.net.au/news/health/2016-05-12/edible-weeds-and-how-you-can-use-the-m/7406004>

10. Wylesianie

Wylesienie, zwane również deforestacją, to proces przemiany lasu w obszar bezleśny. Czasem wylesienie ma przyczyny naturalne, np. susze. Zazwyczaj jednak jest skutkiem działalności człowieka, który wycina drzewa, aby pozyskać drewno albo karczując lasy, żeby zdobyć teren na pola lub zabudowania. W drugim przypadku lasy często są wypalane. Wylesienie w strefie umiarkowanej jest stosunkowo łatwo odwracalne – nieużytkowany wylesiony obszar w ciągu kilkudziesięciu lat znowu porasta lasem.

W niektórych regionach warunki dla wzrostu drzew są tak trudne, że ich powrót jest mało prawdopodobny. Tak jest np. w strefie podzwrotnikowej (Śródziemnomorskiej), gdzie miejsce pozostawione po lesie zwykle zarastają krzewy, a na pograniczu stepów i lasów po usunięciu drzew obszar zamienia się w step. Wylesienie powoduje odsłonięcie gleby, która łatwo wówczas ulega erozji przez wywianie lub wypłukanie. W strefie równikowej i zwrotnikowej erozja może być tak intensywna, że gleby zostaje zbyt mało dla odtworzenia wykarczowanego lasu.

Wylesienie niesie skutki dla krążenia dwutlenku węgla. Każda roślina pochłania dwutlenek węgla, ale po jej śmierci wraca on do atmosfery w wyniku gnicia lub spalania. Dlatego rośliny żyjące krótko szybciej uwalniają związany dwutlenek węgla. Drzewa wiążą go na dłużej – kilkadziesiąt, kilkaset, a w rekordowych przypadkach nawet na kilka tysięcy lat. Część węgla zgromadzonego w roślinach może zamienić się w torf, a ostatecznie w węgiel kamienny. Proces ten zachodzi najbardziej efektywnie na terenach podmokłych, także w bagiennych lasach. Dlatego wylesienie podmokłego lasu i zastąpienie go osuszonym polem powoduje zwiększone uwalnianie dwutlenku węgla.

Źródło: <http://www.zycieaklimat.edu.pl/slownik/wy>

11. Zbieraczki herbaty

Odpowiedź: jako podsumowanie tego zadania, zaprezentuj osobom uczestniczącym krótki film, który pokazuje jak dzień zbieracza/ki herbaty może wyglądać:

https://www.youtube.com/watch?v=7Jrskx6HVds&list=PLEMUu_oPmwZYU6VyFe_-eNVnQS6LU3Mh&index=11

Więcej informacji można znaleźć w historii z farmy herbaty:

<https://www.exchangetheworld.info/single-post/2020/09/23/list-z-cejlonu>

Załącznik 3

Przykładowy arkusz odpowiedzi do wykorzystania w przypadku warsztatu online:

Food Game - arkusz odpowiedzi grupa 1

Witajcie w Food Game!

Zasady są proste: macie godzinę na wykonanie jak największej liczby zadań.

Z poniższej listy wybierzcie zadanie, od którego chcecie zacząć. Kliknijcie tytuł zadania, a link przeniesie Was do osobnego dokumentu, w którym zadanie jest opisane.

Przeczytajcie zadanie i odpowiedzcie na nie w tym arkuszu odpowiedzi, pod odpowiednim tytułem zadania (nie odpowiadajcie w dokumencie z treścią zadania! - to ważne, ponieważ inne grupy będą korzystać z tego samego dokumentu żeby przeczytać jego treść).

Podczas przygotowywania odpowiedzi możecie również użyć innych narzędzi np. Google Slides. W takim przypadku wklejcie link pod odpowiednim zadaniem. Możecie również wybrać osobę, która narysuje coś ręcznie i wkleić zdjęcie do arkusza odpowiedzi.

Po zakończeniu jednego zadania wybierzcie kolejne.

Wykonajcie jak najwięcej zadań, w dowolnej kolejności, w ciągu czasu, który macie do dyspozycji. Powodzenia!

ZADANIA

[Cele Zrównoważonego Rozwoju](#)

[Co to za drzewa](#)

[Definicje](#)

[Dekalog konsumenta/ki](#)

[Edukacja globalna](#)

[Olej palmowy](#)

[Przepis](#)

[Rośliny jadalne](#)

[Quiz o lesie](#)

[Wylesianie](#)

[Zbieraczki herbaty](#)

—

Scenariusz ten został dodany do bazy Fundacji - wcześniej z niego nie korzystaliśmy. Na podstawie generalnej informacji zwrotnej od młodzieży, która chciała większej ilości zadań i rywalizacji, postanowiliśmy zastąpić scenariusz o migracji Grą o żywności.

Zmienione na podstawie komentarzy od młodzieży:

- Rozbudowanie niektórych zadań, dodanie zdjęć, warstwy wizualnej.
- Więcej czasu na grę i część podsumowującą.

Dodatkowo scenariusz został uzupełniony o komentarze jak przeprowadzać poszczególne aktywności w sytuacji online.

Inne komentarze od młodzieży, które warto wziąć pod uwagę podczas realizacji warsztatu:

- 11 zadań na godzinę czasu to było za dużo, warto zmniejszyć ich liczbę lub wydłużyć czas warsztatu (nie rezygnując przy tym z podsumowania, które w oczach młodzieży też mogłoby być dłuższe).

Udostępnienie utworu:

Scenariusz jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0

Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Wyobraź sobie. Utwór powstał w wyniku realizacji projektu polskiej współpracy rozwojowej finansowanego przez MSZ RP w roku 2024. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww.informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i posiadaczach praw.